

## ارتباط رفتارهای خود مراقبتی و حمایت اجتماعی در بیماران مبتلا به نارسایی قلبی در شهر قم؛ ۱۳۹۶

### چکیده

**مقدمه:** با توجه به اهمیت خودمراقبتی در بیماری‌های مزمن و به طور خاص نارسایی قلبی، لزوم سنجش و اندازه‌گیری ابعاد مختلف آن در ایران ضروری است و یکی از متغیرهایی که می‌تواند بر فرآیند خودمراقبتی تاثیر گذار باشد، حمایت اجتماعی است، بنابراین پژوهش حاضر با هدف تعیین ارتباط میان حمایت اجتماعی و پیروی از رفتارهای خودمراقبتی در بیماران مبتلا به نارسایی قلبی در سال ۱۳۹۶ انجام گرفت.

**روش پژوهش:** پژوهش حاضر به صورت مقطعی انجام گرفت. ۱۴۹ نفر از بیماران نارسایی قلبی بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی قم در فاصله زمانی فروردین تا شهریور ۱۳۹۶ با روش سرشماری وارد پژوهش شدند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه سه قسمتی (دموگرافیک، رفتارهای خودمراقبتی و حمایت اجتماعی ادراک شده) روا و پایا جمع‌آوری شدند. تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS ویرایش ۲۲ و آزمون همبستگی اسپیرمن انجام شد.

**یافته‌ها:** از میان ۱۴۹ نفر از بیماران، ۸۹ نفر (۵۷/۷ درصد) مرد، ۷۰ نفر (۴۷ درصد) در گروه سنی ۶۰-۴۱ سال، ۹۵ نفر (۶۳/۸ درصد) زیردپلم بودند. ۷۸ نفر (۵۲/۳ درصد) خودمراقبتی متوسط و ۲ نفر (۱/۳ درصد) خودمراقبتی ضعیف داشتند. کمترین فراوانی را به خود اختصاص دادند. در میان ابعاد حمایت اجتماعی بعد حمایت ارزیابی با میانگین و انحراف معیار  $1/96 \pm 0/64$  بهترین وضعیت و بعد حمایت اطلاعاتی با میانگین و انحراف معیار  $2/25 \pm 0/5$  نامناسب‌ترین وضعیت را به خود اختصاص دادند. بر اساس یافته‌های آزمون همبستگی اسپیرمن، رفتارهای خودمراقبتی با حمایت اجتماعی ادراک شده و ابعاد آن همبستگی معناداری داشت ( $p < 0/05$ ).

**نتیجه‌گیری:** متابعت از رفتارهای خودمراقبتی در بیش از نیمی بیماران نارسایی قلبی مناسب نبود. حمایت اجتماعی به عنوان یکی از عوامل تأثیرگذار بر رعایت رفتارهای خودمراقبتی شناخته شد. از طرفی با در نظر گرفتن نمره پایین بعد حمایت اطلاعاتی، تقویت این بعد از طریق کادر درمان حائز اهمیت است. به نظر می‌رسد بیماران مورد بررسی اطلاعات مناسبی از کادر درمان دریافت نکرده‌اند.

**کلیدواژه‌ها:** خود مراقبتی، حمایت اجتماعی، نارسایی قلبی